

01

A HAGYOMÁNY EGYENSÚLYA

ÉPÍTÉSZ |
Kengo Kuma

ODUNPAZARI MÚZEUM | TÖRÖKORSZÁG

— Kevés épület ragadja meg a hely adottságait és történelmi hagyományait a kortárs és modern építészet olyan különleges egyensúlyával, mint Kengo Kuma Odunpazari Modern Múzeuma (OMM) Törökországban. A sajátos karakter a japán mester különleges stílusából ered: az OMM múzeum egyszerre hagyományos és provokatív, modern és illeszkedő, kortárs és történelmi.

— Kengo Kuma múzeumépületei egy sajátos fejlődési ívbe illenek: a Bato Hirosige Múzeum és a Kőműzeum nemcsak jelentős alkotásai, hanem korai munkái is: mindkettő kerekén 20 éve, 2000-ben épült. A két épület Kengo Kuma későbbi építészetét is alapjaiban meghatározza. Mindkét épület a helyi hagyományokból táplálkozik. A Hirosige Múzeum a vidékre jellemző faépítészetből, [1] a Kőműzeum [2] pedig a tájra jellemző kövekkel és szerkezetekkel dolgozott (bár kevésbé ismert, de a kőépítészetnek is vannak vernakuláris hagyományai Japánban). Mindkét épület egy tudatos

02

SZERZŐ | Gutai Mátyás

FOTÓ | Erieta Attali, Naaro

és radikális kérdést vet fel, amikor a megszokott beton-acél középületmodell helyett a hagyományos anyagok mellett foglal állást. A hagyományos anyagok használata ugyanakkor nem a tradíciók másolása: a hagyományokhoz való kötődés Kumánál valóban az anyaghasználatban jelentkezik, de az építész túl is lép ezen. Kuma épületei, környezeti kapcsolatai és a létrehozott terek minden ízükben kortárs, építészeti mértékkel jelentős alkotások. Maga így vall erről: „Építézetem a helyi anyagok használatával igyekszik intenzív kapcsolatot teremteni a környezettel, ahol él és növekszik.” [3] Már ezeknél a korai épületeknél is hangsúlyozza az anyagokkal való bátor kísérletezést, ahogy a fa- és kőhomlokzatot is újszerű – a népi építészetre egyáltalán nem jellemző – szerkezeti megoldásokkal alakítja.

- 01 Főbejárat részlete
02 Főbejárat: Az épület és a pláza két szintet köt össze

Ennek az innovatív gondolkodásnak köszönhető, hogy Kuma munkássága sajátos kortárs esztétikát hordoz, kikerülve a hagyományok követéséből gyakran eredő nosztalgia csapdáját. Fontos hangsúlyozni, hogy az anyagok mindig a vernakuláris/történelmi építészet hagyományait követve jelennek meg: nem azok szerkezeti megoldásait közvetlenül utánozva, hanem azoktól tanulva és logikájukat kortárs keretek között alkalmazva. Kuma számára a kérdés az, hogy a múlt építőmesterei a kortárs építéstechnológiát alkalmazva milyen épületeket építettek volna. Erre a kérdésre adott válaszai épületeinek kulcselemei, építészetének sajátos természetességét és őszinteséget kölcsönözve, egyben munkásságának egyik védjegyévé válva. Ezek a jellegzetességek későbbi

01

múzeumépületeit is meghatározzák: Kínában helyi kerámiákból és cserepekből épít különleges és egyedi árnyékolót a Kínai Népművészeti Akadémia múzeumépületéhez, és sajátos kő-beton homlokzatot tervez a Victoria & Albert Múzeumhoz Skóciában. Nincs ez másképpen az OMM múzeum esetében sem, ahol az anyaghasználat az épület egyik legfontosabb jellegzetessége.

— Az OMM múzeum alapja a faépítészet. A fa térszervezésének, homlokzatának és szerkezeti rendszerének is alapvető eleme. A döntés nem véletlen: a faépítészetnek Törökországban régi hagyományai vannak nemcsak a vernakuláris építészetben, hanem középületeknél is. Az OMM tervezőire két fontos épülettípus is hatással volt. Az első az úgynevezett tüteklikli, amely egy Törökországban népszerű fa tetőszerkezetet takar. A tipikus tüteklikli pontosan úgy épül, ahogyan az OMM homlokzata: a fagerendákat

egymásra keresztbe fektetve réteges szerkezetet alakítanak ki. A tetőszerkezet felfelé keskenyedik és kéményszerű megnyitással zárul. Az OMM-ben ez az elem központi felülvilágítóval jelenik meg. A másik fontos történelmi előkép a törökországi mecsetek faépítészete. A régi famecsetekből több ma is működik. Kuma ezekre utalva nemcsak a hagyományokat hívja életre, hanem egyben egy napjainkban reneszánszát élő építőanyag kortárs használata mellett is érvel.

— A török hagyományokhoz igazodik az épület tervezése is, amely sokkal radikálisabb, mint Kuma korábbi épületei. A japán mester jellemzően az egyszerű alaprajzi rendszerek híve, ami általában négyzetes tömegekben valósul meg. Ez az egyszerű megoldás egyszerre hivatkozik a japán népi építészetre és a kortárs-modern építészetre. Ebből a letisztult formavilágból lép ki a Victoria & Albert

03

04

05

- 03 Főbejárat és lépcső a külső teraszra
- 04 Belső átrium: a faburkolat a belső hangulatot is uralja
- 05 Külső pláza: a város nemcsak egy impozáns épülettel, hanem egy kortárs városi térrel is gazdagodott

Múzeum, ahol az épület elforgatott tömegekkel dolgozik, egy részben fedett közteret hozva létre. Hasonló köszön vissza az OMM múzeum esetében is, ahol a térszervezést és az épület tömegét a hagyományos török geometrikus díszítések ihlették. Ezeket a komplex formákat egyszerű műveletekkel (elforgatás és metszéspontok összekötése) hozzák létre. Egy minta tervezésénél fontos szempont, hogy a végső minta komplexitása nem az elemek bonyolultságából, hanem azok kapcsolatából jön létre. Ugyanez igaz az OMM esetén is, ahol az elemek ismétlésével és elforgatásával egy sajátos kapcsolatrendszer jön létre, ami a külső és belső térhatásban is visszaköszön.

— A külső forma esetén nemcsak egy sajátos dinamikáról van szó: az egymásra helyezett tömegek konzolosságával a múzeum a környező házakra is utal, amelyeknél az első emelet jellemzően nagyobb a földszintnél, és konzolosan

02

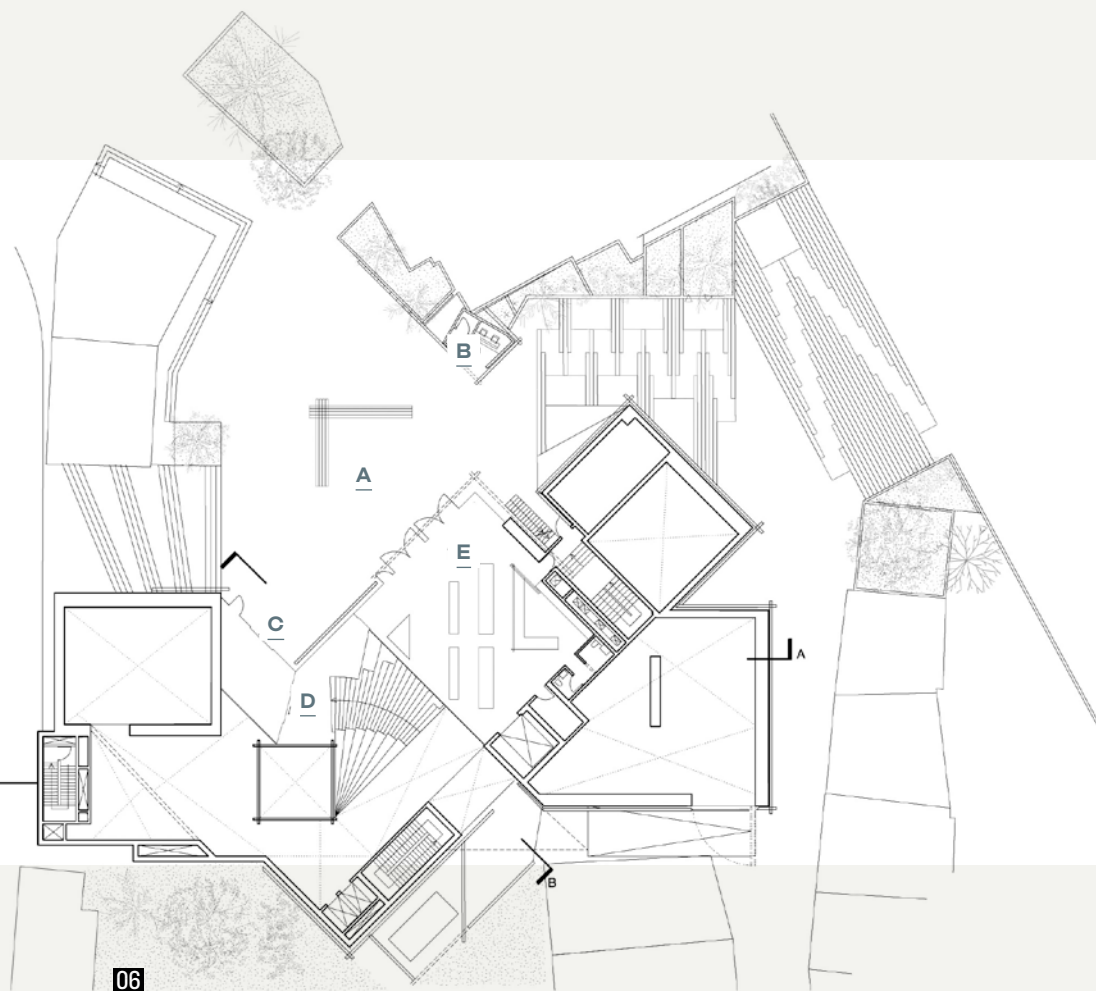
épül. Ez az úgynevezett bagdadi háztípus egy faszervezetes és téglavázkitöltős építési módot takar. A múzeum külső formája tehát fontos utalás a környezetre és a hely történelmi kontextusára is, mivel az épület Eskişehir központjában áll, ami Anatólia fővárosa.

— A külső dinamika a belső világban is visszaköszön: az épület nagy érdeme, hogy a faépítészet nemcsak a külső burkolatban, hanem a belső terekben is megjelenik. A dinamikus tömeg nagy előnye, hogy változatos kiállítási terek létrehozását teszi lehetővé, amelyek vizuális kapcsolatokban (átlátásokban), magasságban vagy alaprajzi méretben is sokféleséget mutatnak. A japán mester múzeuma egyszerre látványos építészeti alkotás, mégis képes a kiállítás-hoz mértelen háttérben maradni. A látszólagos ellentmondás feloldására a megoldást Kuma itt is a természetességben és a letisztult tervezési logika őszinteségében találja

04

06

05

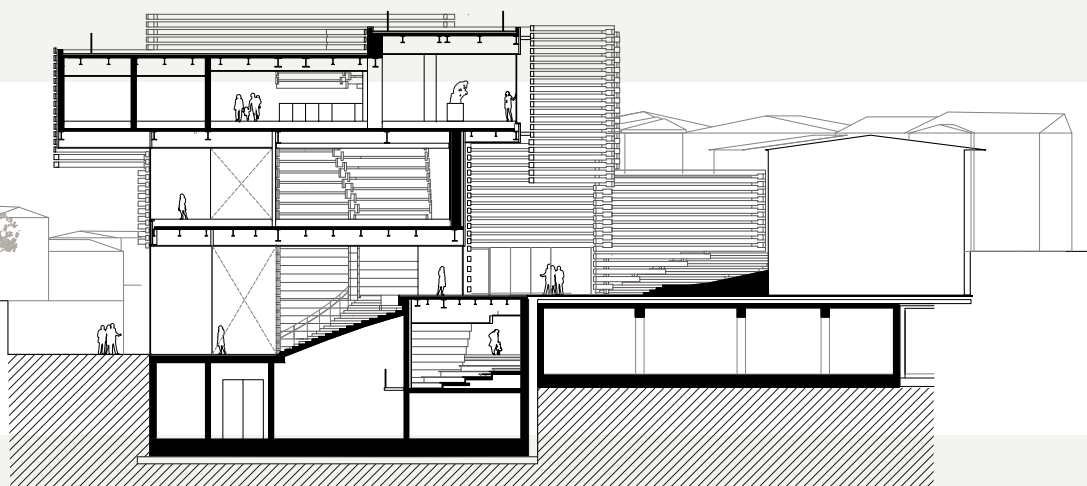

06

07

SKYLIGHT +19.70m
 ROOF +17.80m
 3F +13.80m
 2F +8.00m
 1F +3.50m
 GF 0.00m
 BF -5.00m

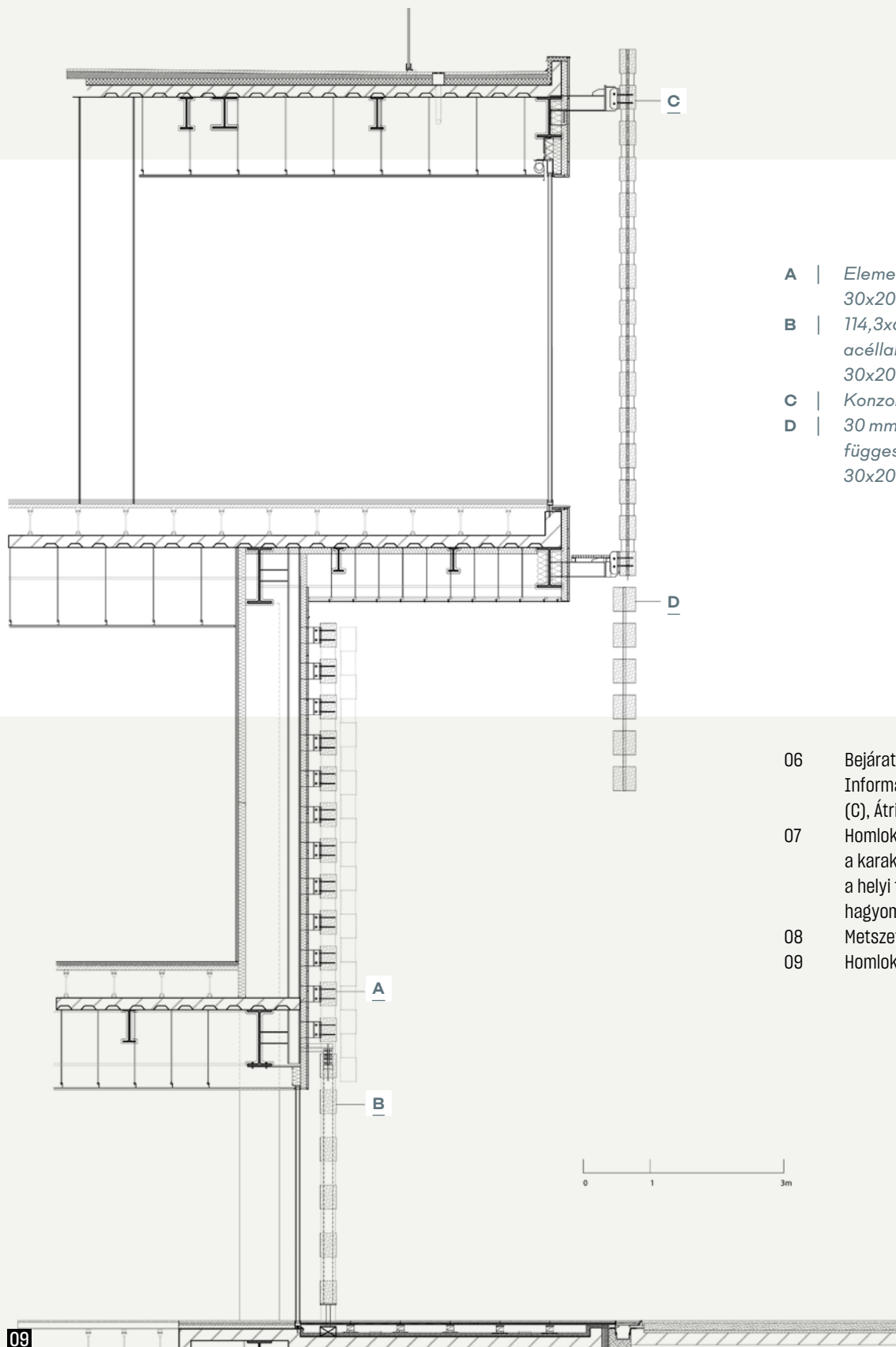

08

meg. Az épület egyszerű elvet követ: a terek felfelé haladva egyre kisebbek, ami Erol Tabanca művészeti gyűjteményének igényeihez kiválóan igazodik. A nagyobb műalkotások az alsó szinteken, a kisebb tárgyak a felső emeleteken nyertek elhelyezést. Az átlátásoknak egy másik előnye is megmutatkozik, hiszen a nagyobb tárgyakat több nézőpontból is megtekintheti a látogató. Kengo Kuma múzeuma minden ízében igazi mestermunka: térszervezésében,

08

használatában, karakterében rendkívül sokrétű épület, amely a hagyományos gyökerekből építkezik, de ezt a kortárs építészet mértékletességével, szigorával és sokrétegtűségével teszi.

- A | Elemenként befogott 30x20 cm gerendák
- B | 114,3x6 mm feszített acéllal rögzített 30x20 cm gerendák
- C | Konzolos függesztőelem
- D | 30 mm acélcsővel függesztett 30x20 cm gerendák

- 06 Bejárati alaprajz: Pláza (A), Információ (B), Főbejárat (C), Átrium (D), Kiállítóter (E)
- 07 Homlokzati részlet: a karakteres faburkolatot a helyi faépítészet hagyományai ihlették
- 08 Metszet
- 09 Homlokzati részlet

IRODALOM / REFERENCES

- [1] Frampton, Kenneth: *Kengo Kuma: Complete Works*, Thames and Hudson, London 2013, pp 116-128.
- [2] Bognár, Botond: *Kengo Kuma: Selected works*, Princeton Architectural Press, New York 2005, pp 80-88.
- [3] Scaglione, Pino: *Kengo Kuma: Architecture as Spirit of Nature*, ListLab, Trento 2018, p 6.

ÉPÍTÉS: Kengo Kuma and Associates | ÉPÍTETŐ: Polimeks Holdings, INC. | VEZETŐ TERVEZŐ: Yuki Ikeguchi (Ikeguchi Juki) | MUNKATÁRSÁK: Yasemin Sahiner (projektvezető), Man Wai Yiu (Jiu Men Vei), Anteo Taro Sanada (Sanada Anteo Taro), Jagoda Krawczyk, Akihiro Moriya (Morija Akihiro) | STATIKA: SIGMA | GÉPÉSZET: TEMA Engineering and Co

WESSELÉNYI-GARAY, Andor: AFTER POST ORGANIC ARCHITECTURE

Citation: Metszet, Vol 11, No 4 (2020), pp 11-17, DOI: 10.33268/Met.2020.4.1

FAMILY HOME, BUDAKESZI, HUNGARY | Architect: **Gábor and Orsolya BÁRTFAI-SZABÓ**

The regional tradition for developing linear rural homes has been reinvented for this family home. Referencing past works of respected Hungarian architects and the influence of studying under the Mesteriskola and

Vándoriskola programs guided this project's architect. The home is divided into clear functional elements, daytime, nighttime with transitional areas that are linked by a common veranda. This in theory follows the Hungarian

rural tradition: to a point, after which the architectural language and use of materials follow a more contemporary vein.

WARE-NAGY, Orsolya: COMMUNITY BUILDING

Citation: Metszet, Vol 11, No 4 (2020), pp 18-23, DOI: 10.33268/Met.2020.4.2

SAINT PETER'S CATHEDRAL, WORMS, GERMANY | Artworks by: **Anna HERINGER and Martin RAUCH**

In this project to redesign of liturgical spaces in a cathedral the community came together with artists to create rammed earth furnishings: the pulpit, altar and prayer stands

was put to the task to strengthen the rammed earth structures, meaning all materials were taken directly from nature. The link between nature and human activity being implemented

that the so-called sophistication of western ideals does not really differ from our poorer counterparts elsewhere. Creativity is a proof of the brotherhood of man.

GUTAI, Mátyás: TRADITION BALANCE

Citation: Metszet, Vol 11, No 4 (2020), pp 24-29, DOI: 10.33268/Met.2020.4.3

ODUNPAZARI MODERN MUSEUM, TURKEY | Architects: **KENGO KUMA**

Kengo Kuma's museums always reinterpret local tradition, and his new work in Turkey, Odunpazari Modern Museum is another example of this design approach. Wooden

architecture has great tradition in Turkey, so Kengo Kuma chose this material, which results in a playful appearance with horizontal wooden lamels and light filtering through. Not

only the facades, but the floor plan was also influenced by vernacular architecture, hence the rotated building masses that also create new, contemporary public spaces.

STUCHLIK, Mariana; REZES, RITA; REITH, RENEZ; PIANO

Citation: Metszet, Vol 11, No 4 (2020), pp 30-33, DOI: 10.33268/Met.2020.4.4

PRATA HOUSING COMPLEX, LISBON, PORTUGAL | Architects: **RPBW, RENZO PIANO**

Originally conceived just over twenty years ago the Prata Housing complex in Lisbon has finally moved ahead. Designed to be an energy aware redevelopment on a brown field, site where technical development of these

residential units addresses issues of public and private spaces, orientation and azulejo a nod towards the regional use of azulej tiles. The obvious similarity between locally produced ceramic tiles and the not intended

decorative repetition of solar cells lead towards the development of a high tech azulej solar roof system, which generates energy, opens for means of ventilation and serves as a blue on white decorative motif.

WETTSTEIN, Domonkos: STRUCTURAL DYNAMICS: ÓRMEZŐ CITY GATE

Citation: Metszet, Vol 11, No 4 (2020), pp 34-39, DOI: 10.33268/Met.2020.4.5

BUDAPEST ONE OFFICE BUILDING, BUDAPEST, HUNGARY | Architects: **Gergely PAULINYI, András REITH and István VÁMOSSY**

Rust Belt redevelopment has led to the increase of flagship commercial building projects at key points along main arterial roads and railways into major cities. Environmental impact and sustainability

guided the design team towards an innovative use of generative design analysis which treats the building as a design object arrived at by the application of computable algorithms. The final result being a complex geometric form

where controlled assessment of daylighting, ventilation and user patterns assisted in creating a free-flowing outer shell.

BIHARI, Ádám - MEDGYASSZAY, Péter: PRESENT ADOBE CONSTRUCTION AND EXPECTED FUTURE TENDENCIES

Citation: Metszet, Vol 11, No 4 (2020), pp 40-43, DOI: 10.33268/Met.2020.4.6

The construction industry faces many challenges over the next decade. Adobe or to be more accurate earth-based construction methods are limited when applied to traditional brick and

wall finishes, yet with the advance of technology prefabricated or robotic solutions offer a viable way forward. Both traditional and future technologies will need to be regulated and monitored

correctly considering financial, social and environmental impact. Once this is achieved embarking upon a path forwards can easily occur.

KONDOR, Tamás - JUHÁSZ Hajnalka: HUNGARIAN NEST

Citation: Metszet, Vol 11, No 4 (2020), pp 44-47, DOI: 10.33268/Met.2020.4.7

NEW TYPES OF ENERGY SPACES IN SUSTAINABLE ARCHITECTURE

Developing ideas explored in the Solar Decathlon competition the reality of exploring how to improve on the Hungarian cube-like house type with the hope of expanding upon

the use of vernacular elements to create a low-cost passive housing typology. Here the external and intermediate spaces have been included in the generation of a successful

microclimatic experiment. Zoning of a home from private to public has proven to hold environmental impact solutions for energy positive homes.

MATOLCSY, Károly - TERJÉK, Anita - ZAJÁROS, Anett: REMOURBAN: SMART CITIES AND COMMUNITIES

Citation: Metszet, Vol 11, No 4 (2020), pp 48-51, DOI: 10.33268/Met.2020.4.8

METHODS, RESULTS, GOOD PRACTICE AND LESSONS

The EU project, Regeneration Model for accelerating the smart URBAN transformation, consists of 22 partnerships across 7 member states. Three existing

city projects: Nottingham, Tepebaşı and Valladolid have returned positive results, now the project will be further expanded to the cities of Seraing and Miskolc. To date projects

have focused upon smart infrastructure from the point of view of energy consumption, in Miskolc this will be extent towards public utilities and urban public transport.